

Professor, overlæge, dr.med.
Jens Peter Ellekilde Bonde
Arbejds- og Miljømedicinsk afdeling
Bispebjerg & Frederiksberg Hospital
Fotograf: Ole Bo Jensen

NY PLATFORM FOR ARBEJDSMILJØ- FORSKNING OG VIDENSDELING

Arbejds miljøforskere fra ind- og udland får nu adgang til en ny projekt database, hvor de kan koble egen viden med data fra Danmarks Statistik. Målet er at generere vigtig viden om et sikkert og sundt arbejdsmiljø.

Af Lone Schrøder Jeppesen

Dansk sundhedsforskning høster anerkendelse internationalt, men hidtil har forskningen inden for arbejdsmiljø haltet noget efter. Der mangler stadig meget viden om, hvordan arbejdsforhold kan være skadelige for helbredet. Støj på arbejdspladsen mistænkes eksempelvis for at fremkalde stress. Og der mangler stadig svar på, hvor stor betydning stress har for sygdomme som depression, hjertelidelser, hjerneblødninger og sukkersyge.

Derfor har Arbejds- og Miljømedicinsk Afdeling ved Bispebjerg og Frederiksberg Hospital nu i samarbejde med Danmarks Statistiks Forskningsservice taget initiativ til en projekt database, som bliver platform for fremtidens forskning inden for arbejdsmiljø. Projekt databa-

sen, der er baseret på afidentificerede registerdata fra Danmarks Statistik, indeholder en landsdækkende population af alle erhvervsaktive personer i Danmark fra 1964 og frem til 2013.

» **Vi får nye muligheder for at producere viden på det arbejdsmiljø-mæssige område på en økonomisk effektiv måde, fordi vi kan anvende data, der allerede findes**

Projekt databasen indeholder information om bl.a. jobtitel, branche, arbejdsfunktioner, sygedage og lægebesøg. Når forskerne kombinerer disse data med egne undersøgelser kan de bestemme, hvilke arbejdsmiljø-mæssige belastninger den enkelte har været udsat for igennem sit arbejdsliv. Det kan de bruge til at undersøge, hvordan arbejdsforhold som fx støj, støv, tunge løft, stillesiddende arbejde og stress indvirker på

muskel- og skeletlidelser, kredsløbs- og lungesygdomme, det mentale helbred samt kræft.

- Vi får nye muligheder for at producere viden på det arbejdsmiljø-mæssige område på en økonomisk effektiv måde, fordi vi kan anvende data, der allerede findes. Danmarks Statistik har opbygget et system, så vi kan arbejde professionelt med det for små midler. Det gør os i stand til at prioritere, hvilke områder det vil være særligt interessant at se nærmere på, fortæller Professor, overlæge, dr.med. Jens Peter Ellekilde Bonde, der har forsket i arbejdsmiljø i mange år og leder projektet.

Åben forskningsressource

Projekt databasen, der er støttet af forskningsmidler fra Arbejds miljøforskningsfonden, bliver klar til forskerne i starten af 2017. Det nye er, at det bliver en åben forskningsressource, som arbejdsmiljøforskere kan få adgang til.

Forskerne beslutter selv, hvordan de vil arbejde med dataene. De kan trække informationer ud til deres delprojekter,

og de kan tilføje egne data og registre til databasen og koble dem med eksisterende data. På den måde kan forskerne både få belyst helt specifikke spørgsmål, og gøre andre forskeres delprojekter bedre. Flere forskningsinstitutioner kan dermed arbejde sammen.

Datamaterialet er hentet fra en række registre og statistikområder, som danner et samlet datasæt for alle beskæftigede personer her i landet. Danmarks Statistik sikrer, at datamaterialet er

» **Samarbejdet er forløbet fantastisk godt... Vi har fundet den helt rette platform til at samle arbejdsmiljøforskningen ét sted.**

grundigt dokumenteret og valideret. Og at det ikke er muligt at identificere enkeltpersoner direkte. Alt dette er en

komplikeret proces, der involverer flere af Danmarks Statistiks afdelinger og kræver den rette rådgivning.

- I et projekt som dette er det vigtigt, at man har personale til at få lavet analyserne. Ellers står vi gerne til rådighed med vores faglige viden om registre og en orientering om, hvad man skal være opmærksom på, fremhæver afdelingsleder Anette Nymand Rasmussen fra Danmarks Statistiks Kundecenter, der har stået for at finde de rette data.

Fortsætter på side 14 ▶

FAKTA #4

Sådan sikrer man at enkeltpersoner ikke identificeres.

Til forskning og analysearbejde er det ofte nødvendigt at koble Danmarks Statistiks registerdata med andre eksterne data. Det kan fx være udtræk fra registre, som findes uden for Danmarks Statistik eller kundens egne survey-oplysninger. I disse tilfælde sender kunden data til Danmarks Statistik som afidentificerer dem.

Både interne og eksterne data afidentificeres i Danmarks Statistik ved at tildele de såkaldte nøglevariabler (typisk CPR-nummeret, CVR-nummeret og adressen) en kode. Dette gøres så man efterfølgende ikke direkte kan identificere specifikke enkeltpersoner. Da både interne og eksterne data får tildelt den samme kode kan forskerne efterfølgende koble dem i deres egne undersøgelser.

fortsat fra side 13

På Arbejds- og Miljømedicinsk Afdeling er man meget tilfreds med forløbet og rådgivningen fra Danmarks Statistik.

- Danmarks Statistik har bidraget meget med, hvordan vi organiserer projektet, så det kommer til at glide på den bedst mulige måde på sigt. Samarbejdet er forløbet fantastisk godt. Danmarks Statistik er en effektiv, hurtig og serviceminded organisation. Vi har fundet den helt

rette platform til at samle arbejdsmiljøforskningen ét sted, siger Jens Peter Ellekilde Bonde.

Et sikkert og sundt arbejdsmiljø
Ambitionen med den nye projektdatabase er, at der med tiden kobles flere og flere data på om arbejdsmiljø, livsstil og miljø, så der på sigt opbygges en værdifuld forskningsressource. Jens Peter Ellekilde Bonde forventer, at den

nye projektdatabase vil vække interesse blandt arbejdsmiljøforskere ikke kun i Danmark, men også internationalt.

- At belyse, hvordan bestemte arbejdsmiljøfaktorer har betydning for ens helbred, er en viden, der er interesse for ikke kun i Danmark, men i hele verden. Målet er i sidste ende at skabe et sikkert og sundt arbejdsmiljø, siger han. ■

PÅ KURSUS HOS DANMARKS STATISTIK

Danmarks Statistik afholder årligt ca. 30 kurser i forskellige statistikemner. Her kan du læse hvad specialkonsulent hos Dansk Sygeplejeråd, Louise Kryspin Sørensen, har fået ud af seminarerne om uddannelses- og arbejdsmarkedsstatistik:

- Statistikker om uddannelse og arbejdsmarked er vigtige for vores analysearbejde. Helt konkret har kurset givet mig

større indsigt i, hvordan man danner registre både nu og i fremtiden. På den baggrund har vi blandt andet fået tilføjet registret Elev2 til vores registerprojekt, da det åbner nye muligheder i forhold til vores uddannelsesanalyser.

Vi ser frem til at arbejde med den nye klassifikation DISCED, der opdeler i uddannelsesstyper, så vi forhåbentligt kommer til at kunne adskille diplomud-

dannelserne og professionsbacheloruddannelser. Og så glæder vi os til der kommer en kategori for specialuddannede sygeplejersker. Udover den faglige inspiration, har det på den sociale side også været en god oplevelse at deltage på kurset, hvor jeg fik lejlighed til at dele erfaringer med kolleger inden for analyseområdet ■

FAKTA #5

Arbejdsmiljødatabasens samarbejdspartnere

Arbejdsmiljødatabasen er baseret på et forsknings-samarbejde mellem:

- Miljømedicinsk Afdeling ved Bispebjerg og Frederiksberg Hospital
- Arbejdsmedicinsk Klinik, Herning Sygehus
- Arbejdsmedicinsk Klinik, Århus Universitetshospital
- Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø
- Kræftens Bekæmpelses Forskningscenter
- Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet

KONTAKT:

Anette Nymand Rasmussen

Kundecenter
alu@dst.dk
Tlf. 39 17 35 48

FAKTA #6

Kurser og seminarer

Danmarks Statistik afholder kurser og seminarer, der indfører interesserede i forskellige dele af den statistiske verden. Alle underviserne er fra Danmarks Statistik, og kurserne afholdes som udgangspunkt på adressen Sejrøgade 11, 2100 København Ø. Vi skræddersyr også gerne kurserne efter jeres virksomheds eller institutions behov.

På bagsiden af dette magasin kan du se en liste over forårets kurser og seminarer samt vores kontaktinformationer.

